

Qisqartmalar ro'yxati

Qisqartmalar	Tavsifi
BXBR	Biologik xilma-xillikni boshqarish rejasi
FK	Fuqarolik kodeksi
EIBR-Q	Qurilish bosqichidagi ekologik va ijtimoiy boshqaruv rejasi
ASX	Aholining sog'lig'ini saqlash va xavfsizligi
JAM	Jamoatchilik bilan aloqalar bo'yicha mutaxassis
MBR	Madaniy boshqaruv rejasi
EBS	Ekspluatatsiya boshlanishi sanasi
YQ	O'zbekiston Respublikasi Avtomobil yo'llari davlat qo'mitasi
EI	Ekologik va Ijtimoiy
YeTTB	Yevropa tiklanish va taraqqiyot banki
AMM, SM va XT	Atrof-muhitni muhofaza qilish Sog'liqni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi
ETB	Ekologik ta'sirni baholash
EIHR	Ekologik va ijtimoiy harakatlar rejasi
EITB	Ekologik va ijtimoiy ta'sirni baholash
EIBR	Ekologik va ijtimoiy boshqaruv rejasi
EIBT	Ekologik va ijtimoiy boshqaruv tizimi
EIS	Ekologik va ijtimoiy siyosat
Yel	Yevropa Ittifoqi
JZ	Jinsiy zo'ravonlik
IXSA	Ilg'or xalqaro sanoat amaliyoti
SHKCHM	Shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmi
SM va XT	Sog'liqni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi
XB	Xodimlarni boshqarish
ASXI	Atrof-muhit, sog'liq, xavfsizlik va ijtimoiy
XMK	Xalqaro moliya korporatsiyasi
XMT	Xalqaro mehnat tashkiloti
JE	Juru Energy
YeK	Yer kodeksi
TMTR	Tirikchilik manbalarini tiklash rejasi
ETX	Ekspluatatsiya va texnik xizmat ko'rsatish
EIBR-E	Ekspluatatsiya bosqichidagi ekologik va ijtimoiy boshqaruv rejasi
MMXT	Mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi
HUL	Havo elektr uzatish liniyasi
LAG	Loyihani amalga oshirish guruhi
LBG	Loyihani boshqarish guruhi
ShHV	Shaxsiy himoya vositalari
IT	Ishlash Talablari
Servitut	Servitut
SanPiN	O'zbekiston sanitariya qoidalari va normalari
EAMDQ	O'zbekiston Respublikasi Ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish davlat qo'mitasi
DEE	Davlat ekologik ekspertizasi
MTHQ	Manfaatdor tomonlar bilan hamkorlik qilish
BMTCHQK	Birlashgan Millatlar Tashkilotining cho'llanishga qarshi kurash to'g'risidagi konventsiyasi
BMTTFMT	Birlashgan Millatlar Tashkilotining Ta'lim, fan va madaniyat masalalari bo'yicha tashkiloti

Qisqartmalar	Tavsifi
BMTIO'K	Birlashgan Millatlar Tashkilotining Iqlim o'zgarishi bo'yicha doiraviy konventsiyasi
JBG	Jahon banki guruhi

1 Kirish

Ushbu hujjat Ekologik va ijtimoiy harakatlar rejasi (EIHR) bo'lib, unda atrof-muhit va ijtimoiy ta'sirlarni yumshatish va monitoring qilish choralari, ularni muvaffaqiyatli amalga oshirish mezonlari va Loyihani qurish-oldi, qurish va ekspluatatsiya bosqichlarida amalga oshirilishi kerak bo'lgan tashkiliy chora-tadbirlar belgilanadi.

EIHR doimiy ravishda yangilanadigan hujjat bo'lib, uning ishlab chiqilishi loyiha rivojlanishi bilan davom etadi. Yo'llar Qo'mitasi (YQ) tarkibidagi Loyihani Boshqarish Guruhi (LBG) va ularning Pudratchisi loyihani amalga oshirish va tashkil etishdagi har qanday o'zgarishlarni aks ettirishini ta'minlash uchun EIHRni talab qilinganda muntazam ravishda ko'rib chiqadi va yangilaydi.

Atrof-muhit va ijtimoiy ta'sirni baholashga (AITB) qo'shimcha ommaga oshkor qilinadi va EIHR manfaatdor tomonlarning fikr-mulohazalari va o'tkazilgan qo'shimcha so'rovlar va tadqiqotlar natijalarini hisobga olish uchun yangilanadi.

YQning ekologik va ijtimoiy (EI) auditori doimiy ravishda davom etadi. Ushbu EIHR audit tugaganidan so'ng tashkilot darajasida amalga oshiriladigan har qanday zarur harakatlarni qo'shish maqsadida yangilanadi.

Ko'rsatgich:

YQ javobgar	Pudratchi javobgar	LBG javobgar	Boshqa javobgarliklar
-------------	--------------------	--------------	-----------------------

T/r	Kerakli harakatlar	Ekologik va ijtimoiy xavflar (javobgarlik/foydalar)	Talablar (qonunchilik, YeTTB IT, ilg'or amaliyotlar)	Resurslar, investitsion ehtiyojlar, javobgarlik	Muddat	Muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun maqsad va baholash mezonlari
Tashkilot darajasida amalga oshiriladigan harakatlar						
0.0	Belgilanadi					
IT 1 Atrof-muhit va ijtimoiy xavflar va ta'sirlarni baholash va boshqarish						
1.1	<p>Loyihaning Atrof-muhit, sog'liq, xavfsizlikka oid xavflar va ijtimoiy (ASXI) xavflarini boshqarishni ta'minlash uchun doimiy ravishda yetarli resurslar va imkoniyatlar mavjudligini ta'minlash.</p> <p>Loyihani boshqarish guruhi (LBG) va quyidagi YeTTB ITlarini biladigan malakali Milliy Ekologik va Ijtimoiy Maslahatchini (MEIM) tayinlash:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atrof-muhitni boshqarish • Mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasini boshqarish • Ijtimoiy jihatlar (shu jumladan, Ko'chirish va Mehnatni boshqarish) • Gender masalalari • Jamoatchilik bilan aloqa va manfaatdor tomonlar bilan hamkorlik qilish 	<p>Loyihaning EI ta'sirini minimallashtirish.</p> <p>YeTTBning EI siyosati talablari Loyihada samarali amalga oshirilishini ta'minlash.</p> <p>EIHRni amalga oshirilishi va EI samaradorligini baholash.</p> <p>YeTTB ITlarga rioya etish.</p>	<p>Ekologik va ijtimoiy ta'sirni baholash (EITB) va Ekologik va ijtimoiy boshqaruv rejasi (EIBR)</p> <p>YeTTB IT1, IT2, IT4 va IT10</p>	YQ	Pudratchi tayinlanishidan oldin	Tayinlangan LBG va MEIM lavozim yo'riqnomalarida aniq vazifa va majburiyatlari belgilanadi.

T/r	Kerakli harakatlar	Ekologik va ijtimoiy xavflar (javobgarlik/foydalar)	Talablar (qonunchilik, YeTTB IT, ilg'or amaliyotlar)	Resurslar, investitsion ehtiyojlar, javobgarlik	Muddat	Muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun maqsad va baholash mezonlari
	MEIM YQ (va YeTTBga – hisobot berish orqali) bilan aloqada bo'ladi va ushbu EIHR talablarining bajarilishini nazorat qiladi.					
1.2	<p>Tegishli malaka, belgilangan vazifa va majburiyatlar va vakolatlar ega bo'lgan maydonchadagi Ekologik va ijtimoiy (EI) guruhini tayinlash (to'liq xodimlar jadvali uchun EIBRga qarang). Maydonchadagi EI guruhi a'zolari quyidagicha:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ekologik va ijtimoiy masalalar bo'yicha mas'ul xodim • Sog'liqni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi bo'yicha menejer • Sog'liqni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi bo'yicha xodimlar • Xodimlarni boshqarish bo'yicha menejer • Xavfsizlikni ta'minlash guruhi 	EITB, EIBR, EIBR-Q, YSOQJA (Yer sotib olish va qayta joylashtirish asoslari) va MTHQ amalga oshirilishini ta'minlash.	EITB va EIBR YeTTB IT1, IT2, IT3, IT4 IT5, IT6, IT8 va IT10	Pudratchi	EIBR-Q ni tayyorlash uchun o'z vaqtida safarbar qilish.	<p>Organogramma</p> <p>Asosiy lavozimlar uchun Vakolatlar doirasi/lavozim yo'riqnomasi</p> <p>Belgilangan shaxs (lar) uchun rezyume</p> <p>Tayinlash dalillari (shartnoma)</p>
1.3	<u>Iqlim o'zgarishi</u> Loyihalashtirishdagi o'zgarishlar haqida ma'lumot berish maqsadida batafsil	Batafsil loyihalashtirishda iqlim o'zgarishlari ko'rib	YeTTB IT1	YQ (o'zining IO'TB Maslahatchisi orqali)	Batafsil loyihalashtirish	IO'TB tuzilgan va tasdiqlangan.

T/r	Kerakli harakatlar	Ekologik va ijtimoiy xavflar (javobgarlik/foydalar)	Talablar (qonunchilik, YeTTB IT, ilg'or amaliyotlar)	Resurslar, investitsion ehtiyojlar, javobgarlik	Muddat	Muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun maqsad va baholash mezonlari
	loyihalashtirish bosqichida qo'shimcha gidrologik baholashga asoslangan iqlim o'zgarishi xavfini to'liq baholash (IO'TB).	chiqilishini ta'minlash uchun.				Loyihalashtirish hujjatlariga IO'TB tavsiyalari kiritilgan
1.4	<u>Gidrologiya</u> Yangi ko'prik Amu Darya morfologiyasiga ko'rsatishi mumkin bo'lgan ta'sirlarni aniqlash uchun gidrologik tadqiqotni amalga oshirish.	Batafsil loyihalashtirishda gidrologik sharoitlarni hisobga olish uchun.	YeTTB IT1	YQ (o'zining batafsil loyihalashtirish guruhi orqali)	Batafsil loyihalashtirish	Gidrologik o'rganish yakunlanib tasdiqlangan. Gidrologik tadqiqot tavsiyalari loyihalash hujjatlariga kiritilgan
1.5	<u>Ekologik, Ijtimoiy, Sog'lik va Boshqaruv tizimlari (EISB)</u> Loyihaning EIMXT deb nomlanadigan Mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasini (MMXT) o'z ichiga olgan integratsiyalashgan EIBTni ishlab chiqish va amalga oshirish. Bunga quyidagilar kiradi: <ul style="list-style-type: none"> • Siyosatlar, rejalar va tartiblar (jumladan, pudratchilar tomonidan bajarilishi kerak bo'lgan Loyiha EIBR); • Lavozimlar va majburiyatlar (shu jumladan, interfeyslarni aniq boshqarish); va • Kelajakdagi faoliyatni kuzatish va boshqarish uchun Loyiha jadvali/dasturi.	Rasmiylashtirilgan tizim orqali EIMXT boshqaruvini optimallashtirish	YeTTB IT1. Ilg'or xalqaro amaliyot ISO 14001. ISO 45001.	LBG	Qurilishdan oldin ishlab chiqish. Qurilish jarayonida pudratchilarning muvofiqligini tekshirish.	Integratsiyalashgan Loyiha EIMXT boshqaruv tizimini ishlab chiqish va joriy etish.

T/r	Kerakli harakatlar	Ekologik va ijtimoiy xavflar (javobgarlik/foydalar)	Talablar (qonunchilik, YeTTB IT, ilg'or amaliyotlar)	Resurslar, investitsion ehtiyojlar, javobgarlik	Muddat	Muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun maqsad va baholash mezonlari
	<p>Loyihaning EIMXT va EIBRni pudratchilar o'rtasida va OTB loyihasi bilan umumiy interfeyslarda talab qilinadigan integratsiyalashuvi. Aniq lavozimlar va majburiyatlarni aniqlash kerak.</p> <p>Qurilish bosqichida tegishli talablarni bajarish uchun LBGning nazorati ostida pudratchilar javob beradi, ekspluatatsiya bosqichida esa - YQ javobgar bo'ladi.</p> <p><i>[Izoh: tizim(lar) ISO14001 va ISO 45001 maqsadlariga javob berishi kerak, lekin sertifikatlangan bo'lishi shart emas].</i></p>					
1.6	<p><u>Tender hujjatlari va shartnomalar</u></p> <p>EITB va EIBRda ko'rsatilgan loyihalashtirish bosqichidagi ta'sirlarni yumshatish bo'yicha barcha chora-tadbirlar zarur bo'lganda Loyihada ko'zda tutilganligini va Ishlar Hajmining qaydnomasi (IHQ) ga kiritilganligini ta'minlash. Chora-tadbirlar quyidagicha:</p> <ul style="list-style-type: none"> Chang ta'sirini kamaytirish uchun yo'l yoqasini izolyatsiya qilish 	<p>Loyihalashtirish davomida Loyihaga EITBda loyihalash choralari kiritilishini ta'minlash.</p>	<p>EITB va EIBR</p> <p>YeTTB IT1, IT3, IT4, IT5, IT6 va IT8.</p>	LBG	<p>Pudratchini tanlash jarayoni</p>	<p>Loyihalashtirishga asoslangan barcha yumshatish choralari IHQ va batafsil loyihalashtirishga kiritilgan.</p>

T/r	Kerakli harakatlar	Ekologik va ijtimoiy xavflar (javobgarlik/foydalar)	Talablar (qonunchilik, YeTTB IT, ilg'or amaliyotlar)	Resurslar, investitsion ehtiyojlar, javobgarlik	Muddat	Muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun maqsad va baholash mezonlari
	<ul style="list-style-type: none"> Yoqilg'i quyish shoxobchalari va yo'l o'rtasida to'siqlarni o'rnatish Cho'llanishga qarshi choralar Ko'priklarda moyni ushlab turuvchi moslamalar Qurilish tebranish ta'sirini kamaytirish uchun trotuar va inshootlar o'rtasida 7 m to'sqin o'rnatish To'qayli o'rmon hududida yo'l kengligini qisqartirish (15 m gacha) Yo'l qabristonlardan o'tishining oldini olish Yo'l chetlari bo'ylab toshbaqalar o'tmasligi uchun to'siqlarni loyihalash. 					
1.7	<u>Tender hujjatlari va Shartnomalar</u> Tenderlar va ishlarni bajarish bo'yicha shartnomalarda Pudratchilarga EIBR asosida Loyiha uchun Qurilish bosqichidagi Ekologik va ijtimoiy boshqaruv rejasini (EIBR-Q) ishlab chiqish va amalga oshirish talabi nazarda tutilishini ta'minlash	Loyiha faoliyatining EI ta'sirini minimallashtirish va doimiy takomillashtirishni rag'batlantirish.	EITB va EIBR YeTTB IT1	LBG	Pudratchini tanlash jarayoni	Talab tender hujjatlariga kiritilgan. Tender ishtirokchilari takliflariga EITB talablariga muvofiq EIBR-Q uchun maxsus talablarni kiritdilar.
1.8	<u>Boshqaruv rejalari</u>	Loyiha faoliyatining EI ta'sirini minimallashtirish va	EITB va EIBR YeTTB IT1	Pudratchi	EIBR-Q maydonchaga safarbarlikdan oldin	EIBR-Qga muvofiq EI samaradorligi bo'yicha oylik monitoring hisobotlari

T/r	Kerakli harakatlar	Ekologik va ijtimoiy xavflar (javobgarlik/foydalar)	Talablar (qonunchilik, YeTTB IT, ilg'or amaliyotlar)	Resurslar, investitsion ehtiyojlar, javobgarlik	Muddat	Muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun maqsad va baholash mezonlari
	<p>Qurilish bosqichidagi Ekologik va ijtimoiy boshqaruv rejasi (EIBR-Q) orqali Loyihaning Ekologik va ijtimoiy boshqaruv rejasini (EIBR) amalga oshirish. Bu YQdan Pudratchi EIBRda sanab o'tilgan barcha qo'shimcha aniqlashtiruvchi rejalarni milliy qonunchilik va YeTTB ITlariga muvofiq tarzda ishlab chiqishini ta'minlashini talab qiladi.</p> <p>LBG EIBR-Q va barcha qo'shimcha aniqlashtiruvchi rejalarni ishlar boshlanishidan oldin qayta ko'rib chiqishi va tasdiqlashi va YeTTB ITlari va EIBRga muvofiqligini tasdiqlashi kerak.</p> <p>EIBR-Q quyidagi rejalardan iborat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Qurilish bosqichidagi Ekologik va ijtimoiy boshqaruv rejasi (EIBR-Q) • Ifloslanishning oldini olish rejasi • Salomatlik va xavfsizlik rejasi (jamiyat va xavfsizlik va mehnatni muhofaza qilish uchun)Unumdor tuproq qatlamini olib tashlash, saqlash va undan oqilona 	doimiy takomillashtirishni rag'batlantirish.			<p>tayyorlanadi va tasdiqlanadi.</p> <p>EIBR-Q butun qurilish bosqichi davomida amalga oshiriladi.</p> <p>EIBR-Q har olti oyda qayta ko'rib chiqiladi va qo'shimcha aniqlashtiruvchi rejalarni tayyorlanadi</p>	<p>va nomuvofiqlik to'g'risida hisobotlari, shu jumladan Pudratchining nomuvofiqliklarni bartaraf etish bo'yicha ko'rilgan choralar to'g'risidagi hisoboti.</p> <p>EIBR-Q har olti oyda qayta ko'rib chiqilgan va qo'shimcha aniqlashtiruvchi rejalarni tayyorlangan</p>

T/r	Kerakli harakatlar	Ekologik va ijtimoiy xavflar (javobgarlik/foydalar)	Talablar (qonunchilik, YeTTB IT, ilg'or amaliyotlar)	Resurslar, investitsion ehtiyojlar, javobgarlik	Muddat	Muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun maqsad va baholash mezonlari
	<p>foydalanishni boshqarish rejasi</p> <ul style="list-style-type: none"> Ko'prik qurilishi rejasi Suv resurslaridan foydalanish sxemasi Bioxilma-xillikni boshqarish rejasi Qurilish tebranishlarini boshqarish rejasi Chiqindilarni boshqarish rejasi Favqulodda vaziyatlarda harakat qilish rejasi Ishchilar shaharchasini boshqarish rejasi Asfalt tayorlash qurilmalarini boshqarish rejasi Beton aralashtirish qurilmalarini boshqarish rejasi Tuproq to'kish maydonlarini boshqarish rejasi Ijtimoiy rejalar; Mehnatni boshqarish rejasi <p>EIBR-Q va uning qo'shimcha aniqlashtiruvchi rejalarini muntazam ravishda qayta ko'rib chiqish va zarur hollarda yangilash.</p>					
1.9	<p><u>Monitoring</u></p> <p>Pudratchining EIBR-Q doirasida EITB va EIBR talablariga</p>	Atrof-muhit va ijtimoiy boshqaruvni	YeTTB IT1, IT3 va IT4	Pudratchi	Monitoring hisobotini EIBR-Q doirasida tayorlash.	EI monitoring dasturi joriy etilgan.

T/r	Kerakli harakatlar	Ekologik va ijtimoiy xavflar (javobgarlik/foydalar)	Talablar (qonunchilik, YeTTB IT, ilg'or amaliyotlar)	Resurslar, investitsion ehtiyojlar, javobgarlik	Muddat	Muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun maqsad va baholash mezonlari
	<p>muvofig (pudratchi va subpudratchi faoliyatini qamrab oluvchi) monitoring dasturini ishlab chiqish. Monitoring rejasi kamida quyidagilardan iborat:</p> <ul style="list-style-type: none"> EITB/EIBR talablariga muvofiq umumiy maydoncha kuzatuvlari Atmosfera havosiga tashlanadigan tashlanmalar Tuproq ifloslanishi Suv ifloslanishi Shovqin Chiqindilar Yo'l harakati xavfsizligi Mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi bo'yicha statistika, ekologik va ijtimoiy statistika (shu jumladan, COVID-19 bo'yicha statistika) Mehnat va mehnat sharoitlari Shikoyatlar (shu jumladan ishchilarshikoyatlari) Xavfsizlikka oid hodisalar 	<p>rasmiylashtirilgan tizim orqali optimallashtirish.</p> <p>Atrof-muhit va inson sog'lig'ini muhofaza qilish.</p> <p>Pudratchi bilan bog'liq AMM, SM va XT va xavflarini kamaytirish.</p>	<p>Havo sifati, suv sifati, shovqin, Mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi (shu jumladan, har qanday COVID-19 to'g'risida qoidalar) va mehnat qonunlari bo'yicha Milliy Standartlar.</p>		<p>Har kuni monitoring olib boriladi.</p> <p>Monitoring natijalari haftalik yig'ilishlar doirasida yoki har qanday nomuvofiqlikning jiddiyligiga qarab, har hafta LBGga yetkaziladi.</p> <p>Monitoring hisobotlari har oy tayyorlanadi.</p>	<p>Muntazam tekshirish va audit hisobotlari, shu jumladan (lekin ular bilan cheklanmagan holda) kuzatuv / muvofiqlik nazorat ro'yxati, tuzatish harakatlari rejalari va amalga oshirilayotgan harakatlarning dalillari. Pudratchiningbaxtsiz hodisalari haqida hisobotlar.</p>
1.10	<p><u>Yuridik majburiyatlar</u></p> <p>Yuridik reyestri ishlab chiqish va ishlar uchun barcha zarur ekologik, ijtimoiy va Mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasiga oid ruxsatnomalarni/tasdiqlarni, shu</p>	<p>Milliy qonunchilikka rioya qilish</p>	<p>EITB va EIBR</p> <p>YeTTB IT1</p> <p>Milliy qonunchilik va qoidalar</p>	<p>Pudratchi</p>	<p>EIBR-Q doirasida huquqiy ro'yxat tuzish.</p> <p>Ruxsat / litsenziya talab qiladigan ishlar boshlanishidan oldin barcha tegishli</p>	<p>Barcha tegishli ruxsatnomalarni o'z ichiga olgan yuridik ro'yxat.</p>

T/r	Kerakli harakatlar	Ekologik va ijtimoiy xavflar (javobgarlik/foydalar)	Talablar (qonunchilik, YeTTB IT, ilg'or amaliyotlar)	Resurslar, investitsion ehtiyojlar, javobgarlik	Muddat	Muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun maqsad va baholash mezonlari
	jumladan barcha zarur qurilish ruxsatnomalarni olish, ularga rioya qilish va saqlash. Karyerlar, tuproq zaxiralari, bo'sh jinslar uchun poligon va qattiq chiqindilarni olib chiqib ketish uchun ruxsatnomalarni kiritish. Foydalanishdan oldin barcha ekologik hujjatlarni, shu jumladan Atrof muhitga ta'sir to'g'risidagi bayonotini olish.				ruxsatnomalar mavjud.	
1.11	<u>Tebranish</u> Yo'ldan 20m masofadagi binolarning tebranish holati bo'yicha tadqiqotlarni amalga oshirish va Qurilish tebranishini boshqarish rejasiga kiritish	Mulk sharoitlari hujjatlashtirilgan va bu nizolarni hal qilishni yaxshilash imkonini beradi	EITB va EIBR Tebranish bo'yicha loyiha standartlari (EITBga qarang)	Pudratchi	Qurilish ishlari boshlanishidan 28 kun oldin bajariladi.	Tadqiqotlar amalga oshirilgan va barcha taraflar tomonidan imzolangan. Reja LBG tomonidan bajarilgan va tasdiqlangan.
1.12	<u>Xavfli materiallar</u> Loyiha uchun asbest yoki tarkibida asbest mavjud bo'lgan materiallar borligini aniqlash maqsadida, quvurlarni olib tashlash va olinadigan mulkni buzishdan oldin, quvurlar va binolarda asbest mavjudligini aniqlash bo'yicha tadqiqotni amalga oshirish. Asbest aniqlangan taqdirda, Asbestni xavfsiz boshqarish uchun ishlarni bajarish rejasini tayyorlash.	Buzish ishlari va chiqindilarni tashlash maydonlari yonida ishlayotgan ishchilar va yashayotgan aholining sog'lig'i.	EITB va EIBR Asbest bilan ishlash va asbestni boshqarish. Asbestni nazorat qilish 2012 yildagi qoidalari Tasdiqlangan Amaliyot kodeksi va SM, XT, AMM Ko'rsatmalari	Pudratchi	Quvurlarni olib tashlashdan va olinadigan mulkni buzishdan oldin.	Asbest mavjudligini aniqlash bo'yicha tadqiqotlar amalga oshirilgan. Asbest ishlarni bajarish rejasiga muvofiq olib tashlangan. Chiqindilarni o'tkazish dalolatnomalar qabul qiluvchi tashkilotlar tomonidan tasdiqlangan.

T/r	Kerakli harakatlar	Ekologik va ijtimoiy xavflar (javobgarlik/foydalar)	Talablar (qonunchilik, YeTTB IT, ilg'or amaliyotlar)	Resurslar, investitsion ehtiyojlar, javobgarlik	Muddat	Muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun maqsad va baholash mezonlari
1.13	<u>O'qitish</u> Barcha xodimlar va subpudratchilarga EI va MM, XT, AMM masalari haqida xabardorligini oshirish bo'yicha trening o'tkazish.	Rasmiylashtirilgan tizim orqali atrof-muhit va ijtimoiy boshqaruvni optimallashtirish	EITB va EIBR YeTTB IT1, IT2 XMKning Umumiy SM, XT, AMM Ko'rsatmalari Milliy MMXT va Mehnat to'g'risidagi qonunlar.	Pudratchi	Qurilish bosqichi	Hujjatlashtirilgan o'quv rejasi (matritsa), o'quv dasturi (jadvali) va o'tkazilayotgan o'quv mashg'ulotlarining (qatnashish) qaydnomalari Treninglar qaydnomalari
1.14	<u>Hisobot berish</u> Ushbu EIHR holati hamda Loyihaning ekologik va ijtimoiy (EI – ijtimoiy, Mehnatni muhofaza qilish, xavfsizlik texnikasi va mehnatni o'z ichiga oladi) samaradorligi, shu jumladan Loyiha bilan bog'liq shikoyatlarni boshqarish bo'yicha hisobotlarni tayyorlash va YeTTBga taqdim etish.	EIHRni amalga oshirilish va EI samaradorligini baholash. YeTTB ITlariga muvofiqligi.	EITB va EIBR YeTTB IT1 - IT10 (IT7 va IT9 bundan mustasno).	LBG	Loyihani ishlab chiqish va qurilish bosqichida Choraklik ekologik va ijtimoiy hisobot doirasida (ChEIH) har chorakda hisobot berish. Eksploatatsiya (yoki individual boshqaruv/monitoring rejalariga muvofiq) yillik ekologik va ijtimoiy hisobot (YiEIH) tayyorlash.	LBG jarayon amalga oshirilishi va EIHR bajarilishi haqida YiEIH va ChEIH hisobotlarini taqdim etgan. ChEIHning asosiy samaradorlik ko'rsatgichlari boshqaruv rejalar talablariga va EIBR monitoringi talablariga mos kelgan.

T/r	Kerakli harakatlar	Ekologik va ijtimoiy xavflar (javobgarlik/foydalar)	Talablar (qonunchilik, YeTTB IT, ilg'or amaliyotlar)	Resurslar, investitsion ehtiyojlar, javobgarlik	Muddat	Muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun maqsad va baholash mezonlari
1.15	<u>Tashqi monitoring</u> Loyiha har yili Atrof-muhit, sog'liq, xavfsizlikka bo'lgan xavflar va ijtimoiy (ASXI) xavflari bo'yicha va mehnatni muhofaza qilish bo'yicha mutaxassislari tomonidan o'tkaziladigan mustaqil Eksploatatsiya monitoringi auditidan o'tishi kerak.	Atrof-muhitga zarar yetkazish, baxtsiz hodisalarning oldini olish, tegishli mehnat sharoitlarini ta'minlash, ma'muriyat bilan hamkorlik qilish. Qurilish ishlari uchun atrof-muhitni muhofaza qilish organlarining roziligi bo'yicha qarorlarning bajarilishini nazorat qilish	EITB va EIBR YeTTB IT 1	Mustaqil Atrof-muhit va Ijtimoiy maslahatchi.	Qurilish bosqichida (va bioxilma-xillik masalalarini monitoring qilish uchun - ekspluatatsiya bosqichining birinchi yilida)	Kreditorlarga taqdim etiladigan auditorlik hisobotlari (YQ monitoring hisobotlardan tashqari).
1.16	<u>Eksploatatsiya bosqichida yumshatish choralari va monitoring</u> EIBR da ko'rsatilgan Eksploatatsiya bosqichida Ekologik va ijtimoiy boshqaruv rejasini va qo'shimcha aniqlashtiruvchi rejalarni tayyorlash va amalga oshirish	Loyiha faoliyatining EI ta'sirini minimallashtirish va doimiy ravishda takomillashtirishni rag'batlantirish	EITB va EIBR YeTTB IT1	YQ	EIBR-E ishlar tugatilishidan oldin tugallanadi va tasdiqlanadi. EIBR-E butun ekspluatatsiya bosqichi davomida amalga oshiriladi.	EIBR-E tayyorlangan va YeTTB tomonidan tasdiqlangan.
1.17	<u>Eksploatatsiya bosqichida me'yoriy-huquqiy hujjatlar talablariga muvofiqlik</u>	Milliy qonunchilikka rioya qilish	EITB va EIBR YeTTB IT1	YQ	Eksploatatsiya bosqichi boshlanishidan oldin barcha tegishli	Ruxsatnoma(lar) vakolatli vazirlik/organ tomonidan tasdiqlangan.

T/r	Kerakli harakatlar	Ekologik va ijtimoiy xavflar (javobgarlik/foydalar)	Talablar (qonunchilik, YeTTB IT, ilg'or amaliyotlar)	Resurslar, investitsion ehtiyojlar, javobgarlik	Muddat	Muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun maqsad va baholash mezonlari
	Loyiha Yo'lni Eksploatatsiyasi bosqichida barcha zarur Ekologik, ijtimoiy, Mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasiga oid ruxsatnomalarini/tasdiqlarini olish, ularga rioya qilish va saqlash.		Milliy qonunchilik va qoidalar		ruxsatnomalar mavjud.	
IT2 Mehnat va mehnat sharoitlari						
2.1	<u>Shartnoma talablari</u> Mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasiga oid talablarni, mehnat va xodimlarni boshqarish ko'rsatkichlarini belgilaydigan shartnoma bandleari va ushbu talablarning bajarilishi bo'yicha muntazam hisobotlar ishlab chiqilishi va tender hujjatlari va Pudratchi uchun shartnomalarga kiritilganligini ta'minlash.	Pudratchining boshqaruvi	YeTTB IT 2 va 4 va O'zbekistonning asosiy mehnat standartlari	Pudratchi	Pudratchini tanlash jarayoni	Shartnomalar va tender hujjatlariga kiritilgan bandlear.
2.2	<u>Mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasiga oid chora-tadbirlar rejasi</u> YeTTB IT2 va 4, XMK umumiy MM, XT, AMM ko'rsatmalari va O'zbekistonning asosiy mehnat standartlariga muvofiq, ishchilar va yaqin atrofdagi aholining sog'lig'ini va xavfsizligini qurilishning salbiy ta'siridan himoya qiladigan shart-	Qurilish har doim xavfsizlik uchun katta xatar bo'lib qoladi, ishchilar shaharchasi va qurilish esa sog'liq bilan bog'liq xavflar keltirib chiqaradi. Ijobiy tomonlar - pudratchi xodimlari o'rtasidagi o'lim ko'rsatgichi, kasalliklar va baxtsiz hodisalar /	YeTTB IT 2 va 4, XMK umumiy SM, XT, AMM (mehnatni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi bo'yicha) ko'rsatmalari, FIDICshartnoma talablari va O'zbekistonning	Pudratchi	Reja maydonchaga safarbar qilishdan oldin tayyorlanadi va tasdiqlanadi. Reja butun qurilish bosqichi davomida amalga oshiriladi.	Reja tayyor. Maqsadlar rejada belgilanadi - qurilish bosqichida baholanadi. O'z ichiga quyidagilarni olishi mumkin: o'qitilayotgan xodimlar soni, taqdim etilgan materiallar, taqdim etilgan vositalar (masalan, erkak/ayol

T/r	Kerakli harakatlar	Ekologik va ijtimoiy xavflar (javobgarlik/foydalar)	Talablar (qonunchilik, YeTTB IT, ilg'or amaliyotlar)	Resurslar, investitsion ehtiyojlar, javobgarlik	Muddat	Muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun maqsad va baholash mezonlari
	sharoitlarni ta'minlash maqsadida tayyorlangan. Unga qo'shimcha ravishda FIDIC (Xalqaro maslahatchi muhandislar federatsiyasi) shartnomasining umumiy talablari va jins bo'yicha kamsitishlar kiritilgan.	hodisalarning kamayishi yoki nolga teng bo'lishi	asosiy mehnat standartlari			prezervativlari/OIV uchun test xizmatlari va h.k.)
2.3	<u>Mehnatni boshqarish rejasi</u>	Pudratchi YeTTB talablari va O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq ishchi kuchining tegishli boshqaruvini ta'minlashi kerak.	EITB va EIBR YeTTB IT 2, XMK siyosati FIDIC Shartnoma talablari va O'zbekiston asosiy mehnat standartlari	Pudratchi/Mijoz	Reja maydonchaga safarbar qilishdan oldin YETTB tomonidan tayyorlanadi va tasdiqlanadi. Reja butun qurilish bosqichi davomida amalga oshiriladi.	YETTB IT2 va milliy talablarga muvofiqlashtirilgan loyihaaning Mehnat kodeksi/siyosatini yaratish YETTB tomonidan qabul qilingan Mehnatni boshqarish rejasi.
2.4	<u>Diskriminatsiyaga qarshi siyosat</u> Bu siyosat xodimlarni ish bilan ta'minlash masalalarni qamrab oladi va ish jarayonida jinsi, dini, jinsiy oriyentatsiyasi, irqi yoki yoshiga ko'ra kamsitishga yo'l qo'ymaslikka qaratilgan, 18 yoshgacha bo'lgan shaxslar ishga olinmaydi yoki O'zbekiston qonunchiligiga muvofiq tarzda (qattiqroq talablar bo'yicha). Jinsga asoslangan zo'ravonlikka oid siyosatlarga ham rioya qilish talab etiladi. Mahalliy ishchilarni	Jins bo'yicha har qanday zo'ravonlik va kamsitishlarning oldini olish va bartaraf etish	Ko'proq YETTB talablariga muvofiq	Pudratchi	Loyiha davomida	Pudratchi tomonidan turli lavozimlarda ishlaydigan xodimlar soni; ishlagan soatlar; ish haqini to'lash qaydnomalari; ishlayotgan ishchilarning yoshi.

T/r	Kerakli harakatlar	Ekologik va ijtimoiy xavflar (javobgarlik/foydalar)	Talablar (qonunchilik, YeTTB IT, ilg'or amaliyotlar)	Resurslar, investitsion ehtiyojlar, javobgarlik	Muddat	Muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun maqsad va baholash mezonlari
	ishga joylashtirish rag'batlantiriladi.					
2.5	<u>Turar joy</u> YeTTB 2009 IT2 hamda XMK standartlariga javob beradigan mavjud turar joy yoki yangi ishchilar shaharchasini tashkillashtirish/ loyihalashtirish kerak. Ishchilar shaharchasiga xos xulq-atvor kodeksini ishlab chiqish va amalda qo'llash.	Pudratchilar tomonidan ishga olingan ishchilarga beriladigan turar joyni standartlashtirish. Qurilish ishchilarining har qanday ichki migratsiyasining mahalliy aholiga ta'sirini minimallashtirish.	EITB va EIBR YeTTB IT2, YeTTB / Ishchilarning turar joyi: jarayonlar va standartlar. XMK va YeTTB ning ko'rsatmalari	Pudratchi va subpudratchi	Ishchilar turar joyi yoki ishchilar yashayotgan ishchilar shaharchasini qurishdan oldin.	Turar joy maydonining yillik mehnat auditi yakunlandi va uning natijalari YeTTB tomonidan qabul qilindi YETTB tomonidan qabul qilingan Mehnatni boshqarish rejasi.
2.6	<u>Shikoyatlar</u> Xodimlar va pudratchilar uchun rasmiy shikoyatlarni ko'rib chiqish mexanizmini yaratish va ishlashini ta'minlash va undan foydalanish to'g'risidagi ma'lumotni ishchilar tilida (tillarida) ishchilarga tarqatish.	Ishchilar tashvishlarini bildirishi uchun kanal va ularni hal qilishning shaffof, izchil mexanizmini ta'minlash.	EITB va EIBR YeTTB IT2	Pudratchi	ShKM tashkil etiladi va ish boshlanishidan oldin barcha ishchilarga yetkaziladi. Barcha yangi ishchilar ShKM bilan bog'liq ma'lumotlar bilan ta'minlanadi. Shikoyatlar va ularni taklif etilgan hal qilish yechimlari to'g'risida YeTTBga hisobot berish.	ShKM haqida batafsil ma'lumot barcha ishchilar shartnomalariga kiritilgan. Barcha turar joy va ofis hududlarida shikoyat qutilari. Yangilangan ShKM jurnali.
IT3 Resurslar samaradorligi va ifloslanishning oldini olish va nazorat qilish						
3.1	<u>Obyektlarni joylashtirish</u>	Aholi va sezgir retseptorlarga shovqin	EITB va EIBR	Pudratchi	Qurilmalar va ishchilar shaharchasining	Obyektlar va sezgir retseptorlar orasida 500

T/r	Kerakli harakatlar	Ekologik va ijtimoiy xavflar (javobgarlik/foydalar)	Talablar (qonunchilik, YeTTB IT, ilg'or amaliyotlar)	Resurslar, investitsion ehtiyojlar, javobgarlik	Muddat	Muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun maqsad va baholash mezonlari
	Asfalt tayorlash qurilmalari, qurilish shaharchalari, beton aralashtirish va tosh maydalash qurilmalari har qanday turar-joy hududidan yoki sezgir retseptorlardan (maktab, shifoxona va h.k.) 500 metr masofada va qo'riqlanadigan hududlarga kamida ikki kilometr yaqinlikda joylashtirish taqiqlanadi.	va havo sifati ta'sirining oldini olish.	YeTTB IT3, IT4 & IT6		joylashuvini tanlash jarayonida; Qurilishdan oldin	metrlik buffer zona mavjud. Bunga erishish mumkin bo'lmagan taqdirda, Pudratchi va manfaatdor tomonlar o'rtasidagi maslahatlashuvlar asosida LBG tomonidan yozma ruxsat beriladi.
3.2	<u>Chiqindilarni boshqarish bo'yicha pudratchilar</u> Maydonchadan xavfli bo'lmagan va xavfli chiqindilarni olib chiqib tashlash uchun faqat litsenziyaga ega bo'lgan chiqindilarni boshqarish bo'yicha pudratchilar yollanadi.	Chiqindilarni noqonuniy va noto'g'ri yo'l bilan olib chiqib tashlashni oldini olish	EITB va EIBR YeTTB IT1 va IT3 Chiqindilarni boshqarish bo'yicha milliy qoidalar	Pudratchi	Litsenziyalar har qanday ish boshlanishidan oldin olinadi. Litsenziyalar qurilish bosqichida muntazam ravishda qayta ko'rib chiqiladi	Xavfli bo'lmagan va xavfli chiqindilarni olib chiqib tashlash uchun litsenziyalarni (shu jumladan, har qanday qayta ishlash bo'yicha kompaniyalar bilan tuzilgan shartnomalar) yangilash
3.3	<u>Tuproqni olib chiqib tashlash uchun maydonlar</u> Qazib chiqarilgan tuproq uchun Qazib chiqilgan tuproqqa oid Ishlarni Bajarish Rejasini, shu jumladan, tuproqni olib chiqib tashlash maydonlari uchun maxsus rejalarini tayyorlash.	Qazib chiqilgan tuproqni noqonuniy va noto'g'ri yo'l bilan olib chiqib tashlashning oldini olish.	EITB va EIBR YeTTB IT1 va IT3 Chiqindilarni boshqarish bo'yicha milliy qoidalar		Har qanday qazib chiqarilgan tuproqni olib chiqib tashlashdan oldin.	Ishlarni Bajarish Rejalari tasdiqlangan. Qazib chiqarilgan tuproqni olib chiqib tashlash uchun ruxsatnomalar. Chiqindilarni olib chiqib tashlash maydonlarining auditi.

T/r	Kerakli harakatlar	Ekologik va ijtimoiy xavflar (javobgarlik/foydalar)	Talablar (qonunchilik, YeTTB IT, ilg'or amaliyotlar)	Resurslar, investitsion ehtiyojlar, javobgarlik	Muddat	Muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun maqsad va baholash mezonlari
3.4	<u>Instrumental monitoring</u> Shovqin, havo sifati va suvning EITB talablariga muvofiqligini instrumental monitoringini amalga oshirish. Natijalar haqida Pudratchiga haftalik yig'ilishlarda og'zaki va oylik hisobotlarda yozma ravishda hisobot berish.	Meyordan oshgan shovqin, suv va havo ifloslanishini aniqlash.	EITB va EIBR YeTTB IT1 va IT3 Havo, shovqin va suv bo'yicha milliy standartlar	LBG (sertifikatlangan kompaniyalar yordamida)	EITBda ko'rsatilgan jadvalga muvofiq.	Monitoring jadvalga muvofiq olib borildi. Natijalar haftalik yig'ilishlarda va oylik hisobotlarda taqdim etilgan.
3.5	Ifloslangan yer Yoqilg'i quyish shoxobchalari yaqinidagi joylarda har qanday ish maydonini tozalash va qazish ishlarida uchraydi. Tuproq moy bilan ifloslanishi kuzatilgan taqdirda, ishni to'xtatish va aniqlangan hududda ifloslangan tuproq bilan bog'liq ishlarni bajarish rejasini tayyorlash.	Ishchilarning sog'lig'iga ta'sirning va ifloslangan tuproqni noto'g'ri usulda olib chiqib tashlashning oldini olish	EITB va EIBR YeTTB IT1 va IT3 Chiqindilarni boshqarish bo'yicha milliy qoidalar	Pudratchi	Yoqilg'i quyish shaxobchalari atrofida qazish ishlari olib borilayotgan vaqtda.	Tekshirish qaydnomalari va qazilgan joylarning fotosuratlari. Ifloslangan yerlar aniqlangan taqdirda ishlarni bajarish rejalari tayyorlangan.
IT4 Sog'liqni muhofaza qilish, xavfsizlik va qo'riqlash						
4.1	<u>Yo'l harakati xavfsizligi auditi</u> Batafsil loyihalashtirish bosqichida yo'l harakati xavfsizligi auditi Yevropa Parlamentining 2008/96/EC va yo'l infratuzilmasi xavfsizligini	Baxtsiz hodisalar va o'lim xavfini kamaytirish.	EITB va EIBR YeTTB IT 4 2008/96/EC Direktivasi	Mustaqil auditor	Dizaynbosqichi	Audit o'tkazilgan. YQ tomonidan qabul qilingan va loyihalashtirishga tavsiyalar kiritilgan.

T/r	Kerakli harakatlar	Ekologik va ijtimoiy xavflar (javobgarlik/foydalar)	Talablar (qonunchilik, YeTTB IT, ilg'or amaliyotlar)	Resurslar, investitsion ehtiyojlar, javobgarlik	Muddat	Muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun maqsad va baholash mezonlari
	<p>boshqarish va CAREC Yo'l harakati xavfsizligi bo'yicha Kengashning 2008 yil 19 noyabrdagi direktivasiga muvofiq mustaqil va malakali auditorlik guruhi tomonidan amalga oshiriladi. Muhandislik 1-qo'llanmasi (Yo'l harakati xavfsizligi auditi).</p> <ul style="list-style-type: none"> Yo'l harakati xavfsizligi bo'yicha malakali auditorlar guruhi tomonidan batafsil loyihalashtirish chizmalarining yo'l harakati xavfsizligi auditini o'tkazish. Audit hisoboti YQga yuborilishini va uning to'liq muhokama qilinishini ta'minlash. Har bir tavsiyaga YQ tomonidan yozma javoblar berilishini ta'minlash. 		CAREC Yo'l harakati xavfsizligi bo'yicha muhandislik 1-qo'llanmasi (Yo'l harakati xavfsizligi auditi).			
4.2	<p><u>Sog'liqni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasiga oid chora-tadbirlar rejas</u></p> <p>YeTTB IT2 va 4, XMK umumiy mehnatni muhofaza qilish va sog'liqni texnikasi bo'yicha ko'rsatmalari va O'zbekistonning asosiy mehnat standartlariga muvofiq, ishchilar va yaqin atrofdagi aholining sog'lig'ini va xavfsizligini qurilishning salbiy</p>	Mahalliy ishchilarni ishga joylashtirish rag'batlantiriladi.	YeTTB IT 2 va 4, XMK umumiy SM, XT, AMM (sog'liqni muhofaza qilish va xavfsizlik texnikasi bo'yicha) ko'rsatmalari, FIDIC shartnoma talablari va	Pudratchi	Reja qurilish bosqichidan oldin tayyorlanadi va qurilish bosqichi davomida amalga oshiriladi.	Reja tayyorlangan va LBG tomonidan tasdiqlangan. Maqsadlar rejada belgilanadi - qurilish bosqichida baholanadi.

T/r	Kerakli harakatlar	Ekologik va ijtimoiy xavflar (javobgarlik/foydalar)	Talablar (qonunchilik, YeTTB IT, ilg'or amaliyotlar)	Resurslar, investitsion ehtiyojlar, javobgarlik	Muddat	Muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun maqsad va baholash mezonlari
	ta'siridan himoya qiladigan shart-sharoitlarni ta'minlash maqsadida tayyorlangan. Unga qo'shimcha ravishda FIDIC shartnomasining umumiy talablari va jins bo'yicha kamsitishlari kiritilgan.		O'zbekistonning asosiy mehnat standartlari			
4.3	<u>O'qitish</u> Aholi va ishchikar uchun mo'ljallangan OIV/OITS, odam savdosi va boshqalar bo'yicha o'quv dasturi	Mahalliy ishchilarni ishga joylashtirish rag'batlantiriladi.	FIDIC shartnomasining umumiy talablari	Pudratchi	Har bir ishchini safarbar qilishdan oldin (ishchilar uchun xavfsizlik yo'riqnomasi doirasida). Har 3-4 oyda yangilangan trening o'tkaziladi. Aholi uchun - qurilishdan oldin.	O'qitilayotgan xodimlar soni, taqdim etilgan materiallar, taqdim etilgan vositalar (masalan, erkak/ayol prezervativlari/OIV uchun test xizmatlari va h.k.)
4.4	<u>Yo'l harakatini boshqarish</u> Transportni boshqarish rejasini (TBR) tayyorlash (shu jumladan, yo'l harakati xavfsizligi siyosati, amaliyotlari va tartiblari, haydovchining xulq-atvor qoidalari, monitoring va o'qitish talablari, shu jumladan xizmat haydovchilari va subpudratchilar haydovchilari uchun extiyotkorlik bilan haydash, yomon yo'l sharoitida haydash va sirpanmasdan haydash bo'yicha o'quv dasturi).	Aholi a'zolari va ishchilar uchun butlovchi qismlar va ishchilarni quruvchilar shaharchasi va ish maydonlariga tashish bilan bog'liq xavflarni kamaytirish.	EITB, EIBR YETTB IT4	Pudratchi	Reja qurilishdan oldin tayyorlanadi va qurilish davomida amalga oshiriladi.	Reja tayyorlangan va LBG tomonidan tasdiqlangan. Maqsadlar rejada belgilanadi - qurilish bosqichida baholanadi. Maqsadlarga treninglar soni, baxtsiz hodisalar soni va boshqalar kirishi mumkin).

T/r	Kerakli harakatlar	Ekologik va ijtimoiy xavflar (javobgarlik/foydalar)	Talablar (qonunchilik, YeTTB IT, ilg'or amaliyotlar)	Resurslar, investitsion ehtiyojlar, javobgarlik	Muddat	Muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun maqsad va baholash mezonlari
4.5	<u>Favqulodda vaziyatlar sodir bo'lganida harakat qilish</u> Potentsial, bashorat qilinadigan favqulodda xavflarni aniqlash uchun Favqulodda vaziyatlarni boshqarish rejasini tayyorlash va xavflarni qanday boshqarish kerakligi va favqulodda vaziyatlarda, tabiiy ofat yoki antropogen hodisalar bo'lishidan qat'iy nazar, harakatlar haqida batafsil ma'lumot berish.	Favqulodda vaziyatlarda aholini himoya qilish	EITB YeTTB IT4	Pudratchi	Reja qurilishdan oldin tayyorlanadi va qurilish davomida amalga oshiriladi.	Reja tayyorlangan va LBG tomonidan tasdiqlangan.
4.6	<u>Ishchilar shaharchasining uchastkasi va turar joy</u> Ishchilar shaharchasi va ishchilar turar joyini aniqlash va uchastkadan foydalanish natijasida jiddiy ijtimoiy muammolar yuzaga kelmasligi uchun uchastkani ekologik va ijtimoiy tekshiruvdan o'tkazish.	Aholini ishchilar shaharchasi maydonining va turar joy bilan bog'liq ijtimoiy ta'sirlardan himoya qilish.	YeTTB IT2	Pudratchi	Ishchilar shaharchasi/turar joyini tanlash paytida.	Tekshiruv amalga oshirilgan va LBG tomonidan tasdiqlangan. Tanlangan uchastka mahalliy aholi tomonidan tasdiqlangan.
IT5 Yer ajratish, yerdan foydalanishga quyiladigan cheklovlar va majburiy ko'chirish						
5.1	<u>Ko'chirish rejasini (KR)</u>	Ko'chirish, yer ajratish va tirikchilik manbalarini tiklash (jismoniy va iqtisodiy ko'chirish) bo'yicha tadbirlar Ta'sir ostida qolgan shaxslarning	YeTTB siyosati talablari va qoidalar, O'zbekiston qonunchiligiga rioya qilgan holda.	LBG/Mijoz	Ko'chirish rejasini to'liq amalga oshirishi va qurilish boshlanishidan va uchastkani Pudratchiga topshirishdan oldin	<u>Ko'chirish rejasini</u> YeTTB tomonidan taqdim etilgan va qabul qilingan. YeTTB tomonidan taqdim etilgan va qabul qilingan Ko'chirish rejasini amalga

T/r	Kerakli harakatlar	Ekologik va ijtimoiy xavflar (javobgarlik/foydalar)	Talablar (qonunchilik, YeTTB IT, ilg'or amaliyotlar)	Resurslar, investitsion ehtiyojlar, javobgarlik	Muddat	Muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun maqsad va baholash mezonlari
		(TSh) ahvoli KR amalga oshirilganidan so'ng Loyihadan oldingi holatga nisbatan o'zgarmasligini yoki yaxshiroq bo'lishini ta'minlaydi.			YeTTB tomonidan imzolangan yakuniy hisobot bilan tasdiqlanishi kerak.	oshirish uchun yakuniy hisobot
5.2	<u>Ichki monitoring</u> LBG tomonidan amalga oshiriladi.	Ko'chirish, yer ajratish va tirikchilik manbalarini tiklash (jismoniy va iqtisodiy ko'chish) bo'yicha tadbirlar Ta'sir ostida qolgan shaxslarning (TSh) ahvoli KR amalga oshirilganidan so'ng Loyihadan oldingi holatga nisbatan o'zgarmasligini yoki yaxshiroq bo'lishini ta'minlaydi.	YeTTB siyosati talablari va qoidalari, O'zbekiston qonunchiligiga rioya qilgan holda.	LBG/Mijoz	O'zbekiston hukumati choraklik hisobot tizimi talabiga to'g'ri keladigan alohida hujjat sifatida choraklik hisobot tayyorlanadi.	<u>Ko'chirish rejasini</u> amalga oshirish bo'yicha choraklik monitoring hisobotlari.
IT6 Biologik xilma-xillikni saqlash va tirik tabiiy resurslarni oqilona boshqarish						
6.1	<u>Suv resurslari bo'yicha tadqiqotlar</u> BXHRda belgilangan biologik xilma-xillikning muhim obyekti maqomiga ega 1 ta baliq turining va kritik muhit turi maqomiga ega 3 ta baliq turlarining boshlang'ich holatini aniqlash uchun tadqiqotlar o'tkazish.	Tabiatni muhofaza qilish ahamiyatiga ega bo'lgan turlarni/yashash joylarini muhofaza qilish.	EITB va EIBR YeTTB IT6	YQ (EITB guruhi orqali)	EITB tayyorlash	Tadqiqotlar malakali mutaxassislar tomonidan amalga oshirilgan Tadqiqotlar YeTTB tomonidan ko'rib chiqilgan Tadqiqot natijalari va barcha zaruriy yumshatish choralari EITB/ BXHRga qo'shilgan.

T/r	Kerakli harakatlar	Ekologik va ijtimoiy xavflar (javobgarlik/foydalar)	Talablar (qonunchilik, YeTTB IT, ilg'or amaliyotlar)	Resurslar, investitsion ehtiyojlar, javobgarlik	Muddat	Muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun maqsad va baholash mezonlari
6.2	<p><u>To'qay o'rmoni</u></p> <p>Ishlar boshlanishidan oldin barcha ish zonalarini chegaralarini belgilash va to'qay hududlariga kirish taqiqlanganligini ko'rsatadigan yo'l ko'rsatkichlarini ta'minlash.</p> <p>Hududda ishchilar yo'qligiga, qurilish mashinalari hududga kirmasligiga yoki ishchilar axlat tashlamasligini ta'minlash to'qaylar o'sadigan joyini qat'iy nazorat qilish.</p>	Tabiatni muhofaza qilish ahamiyatiga ega bo'lgan turlarni/yashash joylarini muhofaza qilish.	EITB va EIBR YeTTB IT6	Pudratchi	To'qay yashash joylarida ish boshlanishidan oldin, keyin esa - butun qurilish bosqichi davomida	<p>Yashash joyi chegaralari belgilangan.</p> <p>Muntazam monitoring to'g'risida hisobotlar (fotosuratlar bilan).</p> <p>To'qay o'rmonini qayta tiklash rejalari BXHR ga kiritilgan</p>
6.3	<p><u>To'qay o'rmoni</u></p> <p>EAMDQ viloyat boshqarmasi bilan kelishilgan holda, Loyihaga berilgan maydonga teng bo'lgan to'qayli o'rmonlarni qayta tiklash uchun maydonlarni aniqlash. Ushbu maydonni qayta tiklash rejalari Pudratchining biologik xilma-xillik bo'yicha harakatlar rejasida (BXHR) taqdim etiladi.</p>	Tabiatni muhofaza qilish ahamiyatiga ega bo'lgan turlarni/yashash joylarini muhofaza qilish.	EITB va EIBR YeTTB IT6	Pudratchi	To'qay yashash joylarida ish boshlanishidan oldin, keyin esa - butun qurilish bosqichi davomida	<p>Yashash joyi chegaralari belgilangan.</p> <p>Muntazam monitoring to'g'risida hisobotlar (fotosuratlar bilan).</p> <p>To'qay o'rmonini qayta tiklash rejalari BXHR ga kiritilgan</p>
6.4	<u>Ishlar boshlanishidan oldingi tadqiqotlar</u>	Tabiatni muhofaza qilish ahamiyatiga ega	EITB va EIBR	Pudratchi	Barcha ishlar boshlanishidan ikki	Ishlar boshlanishidan oldingi tadqiqotlar amalga

T/r	Kerakli harakatlar	Ekologik va ijtimoiy xavflar (javobgarlik/foydalar)	Talablar (qonunchilik, YeTTB IT, ilg'or amaliyotlar)	Resurslar, investitsion ehtiyojlar, javobgarlik	Muddat	Muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun maqsad va baholash mezonlari
	Barcha ishlar boshlanishidan oldin tabiatni muhofaza qilish ahamiyatiga ega bo'lgan turlar/yashash joylari <u>Ishlar boshlanishidan oldingi tadqiqotlar</u> "da aniqlanadi va xaritada tushiriladi. Tadqiqotlarga tabiatni muhofaza qilish ahamiyatiga ega bo'lgan turlarni/yashash joylarini muhofaza qilish bo'yicha har qanday maxsus tavsiyalar kiritiladi.	bo'lgan turlarni/yashash joylarini muhofaza qilish.	YeTTB IT6		hafta oldin To'qayda, yarim cho'lda va daryo ustidan o'tish yo'llarida	oshirilgan, shu jumladan qo'shimcha harakatlar bo'yicha tavsiyalar berilgan. Tadqiqot natijalariga ko'ra talab qilingan qo'shimcha harakatlar natijalari oylik hisobotlarda ko'rsatilgan.
6.5	<u>Daraxtlarni kesish uchun ruxsatnomalar</u> Daraxtlarni kesish uchun barcha kerakli ruxsatnomalarni olish. Daraxtlarni kesish muayyan investitsiya loyihalari uchun daraxtlarni kesishga ruxsat beruvchi Hukumat talablariga muvofiq amalga oshiriladi. Har qanday kompensatsiya talablaridan tashqari, Pudratchi har bitta kesilgan daraxt o'rniga 3 yangi daraxt ekishi shart.	Qonunchilikka rioya qilish.	EITB va EIBR YeTTB IT6	Pudratchi	Har bitta daraxtni kesishdan oldin	Ruxsatnomalar olingan
6.6	<u>Biologik xilma-xillikni saqlash bo'yicha harakatlar rejasi (BXHR)</u>	Tabiatni muhofaza qilish ahamiyatiga ega bo'lgan turlarni/yashash	EITB va EIBR YeTTB IT6	YQ (o'z EITB guruhi orqali)	EITBni tayyorlash bosqichi	BXHR tayyorlangan va YeTTB tomonidan tasdiqlangan.

T/r	Kerakli harakatlar	Ekologik va ijtimoiy xavflar (javobgarlik/foydalar)	Talablar (qonunchilik, YeTTB IT, ilg'or amaliyotlar)	Resurslar, investitsion ehtiyojlar, javobgarlik	Muddat	Muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun maqsad va baholash mezonlari
	EITBda aniqlangan barcha kritik muhitlar va muhim biologik xilma-xillik obyektlari uchun "Sof daromad" / "Aniq zarar yo'q" ga qanday erishilishini, shu jumladan Amudaryo, To'qay o'rmoniga va tabiatni muhofaza qilishda muhim bo'lgan tur/yashash joyiga ta'sirini umumlashtirish uchun BXHRni tayyorlash.	joylarini muhofaza qilish.				
6.7	<u>Biologik xilma-xillikni boshqarish rejasi va biologik xilma-xillikni monitoring qilish va baholash dasturi</u> <u>Bosqichlar va mas'ul tomonlarga bo'lingan aniq talablarni ro'yxatga olish uchun BXHRni tayyorlash.</u> <u>Har bir kritik muhit / muhim biologik xilma-xillik obyekti uchun tavsiya etilgan yumshatish choralarining bajarilishini kuzatish va muvaffaqiyatini baholash tartibini belgilash uchun Biologik xilma-xillikni monitoring qilish va baholash dasturini tayyorlash</u>	Tabiatni muhofaza qilish muhim turlarni/yashash joylarini muhofaza qilish.	EITB va EIBR YeTTB IT6	YQ (o'z EITB guruhi orqali)	EITBni tayyorlash bosqichi	BXHR / Biologik xilma-xillikni monitoring qilish va baholash dasturi to'ldirilgan va YeTTB tomonidan tasdiqlangan.
IT7 Mahalliy aholi						
Ushbu loyihaning ta'siri ostida qolgan mahalliy aholi yo'qligi sababli qo'llanilmaydi						
IT8 Madaniy meros						

T/r	Kerakli harakatlar	Ekologik va ijtimoiy xavflar (javobgarlik/foydalar)	Talablar (qonunchilik, YeTTB IT, ilg'or amaliyotlar)	Resurslar, investitsion ehtiyojlar, javobgarlik	Muddat	Muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun maqsad va baholash mezonlari
8.1	<u>Qabristonlar</u> Qabrlarni ko'chirish zaruriyati tug'ilmasligi uchun yangi yo'lni joylashuvini ko'rib chiqish uchun batafsil loyihalashtirish bosqichida ko'rib chiqish.	Mahalliy va kengroq ahamiyatga ega bo'lgan (moddiy) madaniy meros obyektlarini saqlash	YeTTB va ilg'or amaliyot	YQ (Batafsil loyihalashtirish guruhi orqali)	Qurilish bosqichidan oldin bo'ladigan batafsil loyihalashtirish bosqichi	Moddiy va nomoddiy madaniy meros obyektlari va amaliyotlar ro'yxati aniqlangan
8.2	<u>Moddiy meros obyektlar</u> <ul style="list-style-type: none"> O'zbekiston hukumati tomonidan mahalliy aholi vakillari ishtirokida aniqlanishi kerak bo'lgan xalqaro va milliy ahamiyatga molik obyektlar to'g'risidagi ma'lumotlar; Muhim mahalliy madaniy meros obyektlarni aniqlash uchun mahalliy aholi a'zolari va yashash punktlarning rahbarlari bilan birga aylanib chiqish. 	Mahalliy va kengroq ahamiyatga ega bo'lgan (moddiy) madaniy meros obyektlarini saqlash	EITB va EIBR YeTTB IT8 va ilg'or amaliyot	<u>YQ / LBG / Pudratchi</u>	Qurilish bosqichidan oldin	Moddiy va nomoddiy madaniy meros obyektlari va amaliyotlar ro'yxati aniqlangan
8.3	<u>Tasodifiy topilmalar</u> Pudratchi tomonidan Madaniy qiymatga ega topilmalar topilgan taqdirda harakat qilish tartibi qo'llaniladi	Loyihani amalga oshirish jarayonida tasodifan topilgan madaniy meros buyumlarini saqlab qolish bo'yicha tartibga ruxsat berish	YeTTB va ilg'or amaliyot	Pudratchi	Butun qurilish bosqichi davomida	Tasodifiy topilmalarning turi va soni va tasodifiy topilmalarga oid tartiblar orqali ular bilan bog'liq qanday ishlar amalga oshirildi; tartibga har qanday qo'shimchalarni kiritish mumkin
8.4	<u>Madaniy meroslarni boshqarish rejasini ishlab chiqish, shu jumladan</u>	Mahalliy va milliy ahamiyatga ega madaniy meros	YeTTB IT8 va ilg'or amaliyot	LBG/Mijoz	<u>Madaniy meroslarni boshqarish rejasini</u> qurilishdan oldin YeTTB tomonidan	Madaniy meros ob'ektlari saqlanib qoladi va himoya qilinadi.

T/r	Kerakli harakatlar	Ekologik va ijtimoiy xavflar (javobgarlik/foydalar)	Talablar (qonunchilik, YeTTB IT, ilg'or amaliyotlar)	Resurslar, investitsion ehtiyojlar, javobgarlik	Muddat	Muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun maqsad va baholash mezonlari
	<u>- Madaniy meroslarni boshqarish rejasini amalga oshirish uchun madaniy meros ekspertini jalb qilish uchun byudjetni ko'rib chiqish;</u> <u>- in situ va ex situ muhofazasi bo'yicha kritik muhit maydonlari bo'yicha tegishli organlar bilan aloqa/konsultatsiyalar</u>	ob'ektlarining saqlanishini ta'minlash			qabul qilinishi va tasdiqlanishi kerak	<p>Yo'l tekislashlari ichida kritik muhit maydonlarini topish imkoniyati - agar mavjud bo'lsa (raqam va turlar) va saytdan qochish uchun muhandislik yechimlari</p> <p>Madaniy obidalariga yetkazilgan zarar va tiklashni rejalashtirish</p>
IT10 Ma'lumotlarni oshkor qilish va Manfaatdor tomonlar bilan hamkorlik qilish						
10.1	<p>Manfaatdor tomonlar bilan hamkorlik qilish rejasi (shu jumladan rejaga har qanday yangi ma'lumotlar)</p> <p><u>Manfaatdor tomonlarni jalb qilish rejasini amalga oshirishni qo'llab-quvvatlash uchun LBG va Pudratchi darajasida jamoatchilik bilan aloqalar bo'yicha xodim tayinlanadi.</u></p>	Manfaatdor tomonlarga loyihaga o'z takliflarini berishlariga imkon beradi.	<u>YeTTB IT 10 talabi va xalqaro ilg'or amaliyoti</u>	<p>YQ (o'z YeITB maslahatchisi orqali, hozirgi paytga kelib reja tayyor va unga yangi ma'lumotlar kiritiladi).</p> <p>LBG byudjeti yangilanadi va Ekologik ta'sirni baholash hujjatlari ham loyiha oxirida yangilanishi kerak.</p>	<p>Yakuniy EITB bilan birga 2023 yilda taqdim etish. Har yarim yilda qayta ko'rib chiqiladi; MTHQning bajarilishi va har bir KR to'g'risida YeTTBga monitoring hisobotida taqdim etiladi.</p>	<p>Maslahatlashuvlar o'tkazilgan manfaatdor tomonlarning soni va turlari.</p> <p><u>jamoatchilik bilan aloqalar bo'yicha xodim tayinlanadi</u></p> <p>Uchrashuvlarning fotosuratlari va bayonnomalari / hisobotlari; taqdim etilgan materiallarning nusxalari.</p>

T/r	Kerakli harakatlar	Ekologik va ijtimoiy xavflar (javobgarlik/foydalar)	Talablar (qonunchilik, YeTTB IT, ilg'or amaliyotlar)	Resurslar, investitsion ehtiyojlar, javobgarlik	Muddat	Muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun maqsad va baholash mezonlari
10.2	<u>Hujjatlarni oshkor qilish</u> Tegishli hollarda mahalliy veb-saytlarda oshkor etilishi kerak bo'lgan barcha rejalar, jumladan, <u>Manfaatdor tomonlar bilan hamkorlik qilish rejasi</u> , <u>Ko'chirish bo'yicha harakat rejasi</u> / <u>Yashash vositalarini tiklash rejasi</u> ; YeTTB veb-saytida; va barcha Ta'sir ostida qolgan Shaxslarga (rus, o'zbek va mahalliy tillarda (dialektda)).	Ma'lumotlarni oshkor qilish shaffoflik uchun muhimdir va manfaatdor tomonlarga Loyihani yaxshiroq tushunish imkonini beradi. Manfaatdor tomonlarga ma'lumotlardan foydalanish qulayligini ta'minlash.	YeTTB IT 10 talabi va ilg'or xalqaro amaliyot.	YeTTB va YQ	Vaziyatga qarab –10 kun oldin YeTTB bilan kelishilgan holda.	Oshkor qilingan hisobotdan barcha vakolatli shaxslar (jamoatchilik vakillari) foydalanishlari mumkin. Uchrashuvlar to'g'risida hisobotlar, manfaatdor tomonlarga taqdim etilgan materiallar va aholiga oshkor qilish bo'yicha uchrashuvlardan fotosuratlar.